

Брюксел, 25 ноември 2015 г.
(OR. en)

14458/15

RECH 285
COMPET 537

БЕЛЕЖКА

От:	Комитета на постоянните представители (I част)
До:	Съвета
№ предх. док.:	14184/15 RECH 277 COMPET 515
Относно:	Проект за заключения на Съвета относно прегледа на консултативната структура на европейското научноизследователско пространство - <i>Приемане</i>

1. След преразглеждането на мандата на Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC) през 2010 г., Съветът на няколко пъти призовава за по-ефикасна и по-ефективна консултативна структура на европейското научноизследователско пространство (ЕНП). В заключенията си от май 2015 г. Съветът прикани Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC) да изготви, до 15 октомври 2015 г., предложение относно консултативната структура на ЕНП с оглед на заседанието на Съвета по конкурентоспособност през декември 2015 г.
2. В отговор на искането на Съвета ERAC представи своето становище относно консултативната структура на ЕНП до определения краен срок. Въз основа на това становище председателството предложи проект за заключения на Съвета, които бяха разгледани от работна група „Научни изследвания“ на заседанията ѝ от 26 октомври и 9 и 16 ноември 2015 г.

3. На заседанието си от 25 ноември 2015 г. Комитетът на постоянните представители разгледа този проект за заключения, разреши оставащите нерешени въпроси и постигна съгласие да представи проекта за заключения за приемане от Съвета по конкурентоспособност на заседанието му на 30 ноември — 1 декември 2015 г. След неотдавнашните национални избори Полша внесе обща резерва за разглеждане на текста.
 4. Във връзка с това Съветът по конкурентоспособност се приканва да приеме заключенията, съдържащи се в приложения текст, на заседанието си на 30 ноември — 1 декември 2015 г.
-

**ПРОЕКТ ЗА ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО
ПРЕГЛЕДА НА КОНСУЛТАТИВНАТА СТРУКТУРА НА ЕВРОПЕЙСКОТО
НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКО ПРОСТРАНСТВО**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ

- заключенията на Съвета относно развитието на европейското научноизследователско пространство (ЕНП) посредством свързаните с ЕНП групи от 1 юни 2011 г.¹, в които отново се потвърждава необходимостта от засилване на координацията между Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC) и свързаните с ЕНП групи и се изтъква, че е необходимо да се прилагат всички полезни мерки за подобряване на това сътрудничество в съответствие с резултатите от становището на ERAC² относно прегледа на свързаните с ЕНП групи;
- съобщението на Комисията „Засилено партньорство в рамките на европейското научноизследователско пространство за върхови постижения и растеж“ от 17 юли 2012 г.³ и отговора на Съвета в заключенията му от 11 декември 2012 г.⁴;
- резолюцията на Съвета относно консултантската дейност за европейското научноизследователско пространство от 30 май 2013 г.⁵, в която Съветът изразява съгласие да извърши до края на 2014 г. преглед на статута, мандатите и схемите за докладване на онези свързани с ЕНП групи, които са създадени от Съвета, и приканва Комисията и ERAC да преценят дали такъв преглед се изисква по отношение на създадените от тях групи;
- заключенията на Съвета относно доклада за напредъка в областта на европейското научноизследователско пространство — 2014 г.⁶ от 5 декември 2014 г., в които Съветът приканва Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите да обсъди и предложи до 2015 г. реформа на свързаното с ЕНП управление;
- заключенията на Съвета относно прегледа на консултативната структура на европейското научноизследователско пространство от 29 май 2015 г.⁷, в които Съветът отчита необходимостта от по-ефикасна и ефективна консултативна структура за осъществяване на ЕНП и приканва ERAC да изготви до 15 октомври 2015 г. предложение относно консултативната структура на ЕНП;

¹ 11032/11
² ERAC 1206/11
³ 12848/12
⁴ 17649/12
⁵ 10331/13
⁶ 16599/14
⁷ 9342/15

1. ИЗТЪКВА ОТНОВО колко важна е добре функциониращата консултативна структура, за да се гарантира последователното и ефективно осъществяване на ЕНП и на пътната карта за ЕНП за реализирането на потенциала на ЕНП и ПРИВЕТСТВА приетото от Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC) становище относно прегледа на консултативната структура на ЕНП⁸ и ПРИЗОВАВА за бързото му прилагане;
2. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО координационната роля на ERAC и капацитета му като стратегически консултативен комитет, който може да осигури по-голяма съгласуваност на цялостната консултативна структура и да предостави консултации по общите насоки за бъдещите политики, като използва и оценката на въздействието от предишни политики и сканиране на хоризонта на бъдещи сценарии; ПОДЧЕРТАВА сътрудничеството между групите, структурирано главно чрез управителния съвет на ERAC, в който са представени всички свързани с ЕНП групи; освен това ИЗТЪКВА, че целта е да се координира процесът (като например работният график, графикът на заседанията, планирането на комуникацията със Съвета), но че ERAC и останалите свързани с ЕНП групи остават изцяло отговорни за съдържанието на консултациите, които предоставят;
3. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че макар всички свързани с ЕНП групи да продължават да изпълняват задачите си, трябва да се положат повече усилия за намаляване на свързаната с наблюдението и докладването допълнителна тежест за държавите членки; ПРИЗОВАВА Комисията и свързаните с ЕНП групи да определят областите, в които свързаната с наблюдението и докладването административна тежест може да се намали чрез допълнително оптимизиране;

Брой на групите

4. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че на този етап ERAC и другите свързани с ЕНП групи⁹ поемат отговорността за определянето на приоритетите в областта на ЕНП, свързани с осъществяването на ЕНП и на пътната карта за ЕНП, както следва:

⁸ ERAC 1212/15

⁹ Понастоящем свързаните с ЕНП групи включват: Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC), Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI), Стратегическия форум за международно научно и технологично сътрудничество (SFIC), Групата на високо равнище за съвместно планиране (ГСП), Хелзинкската група по въпросите на равенството между половете в областта на научните изследвания и иновациите (HG), Ръководната група на ЕНП по човешки ресурси и мобилност (SGHRM) и Работната група по въпросите на трансфера на знания в рамките на Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (КТ). Наред с ролята, свързана с ЕНП и с пътната карта за ЕНП, Европейският стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI) има и допълнителна стратегическа роля, която не е предмет на настоящите заключения.

- Приоритет 1: По-ефективни национални системи за научни изследвания (ERAC)
 - Приоритет 2а: Оптимално транснационално сътрудничество и конкуренция (ГСП)
 - Приоритет 2б: Научноизследователски инфраструктури (ESFRI)
 - Приоритет 3: Отворен пазар на труда за изследователите (SGHRM)
 - Приоритет 4: Равенство между половете и застъпване на политиката за равнопоставеност между половете в научноизследователската дейност (HG)
 - Приоритет 5: Оптимален обмен и трансфер на научни знания, както и достъп до тях (нова група с по-широк мандат, която заменя предишната КТ)
 - Приоритет 6: Международно сътрудничество (SFIC);
5. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че броят на свързаните с ЕНП групи не следва да надвишава броя на договорените от Съвета приоритети в областта на ЕНП;
6. Освен това ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ с възприетия от ERAC подход, че
- всяка нова свързана с ЕНП група следва да се създава единствено с цел решаване на значими стратегически въпроси, които изискват постоянна работа в продължение на няколко години, и следва да има ясна цел и определен период на действие, посочен в нейната компетентност и мандат;
 - всяка такава група следва да се създава или като постоянна работна група на ERAC (чийто мандат да може да одобри самият ERAC) или като състав на ERAC след одобрение от Съвета;
 - за други ясно определени цели и с добавена за ЕНП стойност ERAC следва да създава работни групи *ad hoc* с период от действие от приблизително една година или по-малко;

Мандати

7. ПРИПОМНЯ заключението си, че най-малко веднъж на всеки три години мандатите на свързаните с ЕНП групи следва да се преразглеждат и при необходимост да се преработват или отменят; ИЗТЪКВА, че всякакви непосредствени въпроси в мандатите трябва да се решават без забавяне, и ПРИЕМА, че първият пълен преглед ще се проведе не по-късно от 2018 г., в съответствие с процедурите, очертани в становището на ERAC¹⁰;
8. ЗАМЕНЯ мандата на ERAC с нов мандат съгласно посоченото в приложението, който ще породи незабавно действие, и ОТБЕЛЯЗВА предложения проект за правилник за дейността на управителния съвет на ERAC¹¹, който ще бъде включен в преработения правилник за дейността на ERAC, който предстои да бъде приет от ERAC;
9. ОТБЕЛЯЗВА, че основните инструменти за по-голямо оптимизиране следва да бъдат стандартните клаузи¹², предложени от ERAC и утвърдени в сътрудничеството между групите, структурирано основно чрез новия управителен съвет; и ПРИКАНВА останалите свързани с ЕНП групи да включат тези клаузи в своите мандати;
10. ПРИЗОВАВА създадените от Съвета специализирани състави на ERAC, а именно SFIC и ГСП, да актуализират предложенията си¹³ за новите си мандати, за да включат стандартните клаузи, и да представят предложенията си на Съвета до началото на 2016 г.; ПРИКАНВА Комисията да включи стандартните клаузи в мандатите на създадените от нея групи, а именно HG и SGHRM; и като признава, че ESFRI има допълнителна стратегическа роля, надхвърляща свързаната с ЕНП и пътната карта за ЕНП, ПРИКАНВА ESFRI да включи в своя мандат подходящите стандартни клаузи с цел ефективно изпълнение на приоритет 2б от пътната карта за ЕНП;

¹⁰ ERAC 1212/15, приложение Г

¹¹ ERAC 1212/15, приложение Ж

¹² ERAC 1212/15, приложение В

¹³ Съответно ERAC-GPC 1302/1/15 REV 1 и ERAC-SFIC 1355/15.

11. ОТБЕЛЯВА създаването на нова постоянна работна група на ERAC, която да замени Работната група по въпросите на трансфера на знания, с нов мандат, обхващащ съответните аспекти на откритата наука/откритите иновации, и която следва да започне работа до средата на 2016 г.; ПРИКАНВА ERAC и Комисията да обмислят сливането на съществуващи групи в тази област, за да се повиши ефикасността и да се избегне дублирането и ненужната административна тежест; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от тясна координация със съответните дейности на други свързани с ЕНП групи;

Йерархична структура

12. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ с възприетия от ERAC подход, че след необходим период на преход всички свързани с ЕНП групи следва в крайна сметка да попаднат в обхвата на компетентност на Съвета; във връзка с това ПРИКАНВА Комисията да разгледа мандатите на HG и SGHRM с оглед на превръщането на тези групи в постоянни работни групи на ERAC не по-късно от първия преглед на всеки три години до 2018 г.; в този контекст ИЗТЪКВА, че е важно да се запази подкрепата от Комисията в тези групи по време на техния преход, съобразно необходимостта; подкрепата след този преход трябва да се обсъди и да се постигне съгласие по решение, което е неутрално в бюджетно отношение за Съвета;
13. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ с предложението на ERAC останалите свързани с ЕНП групи да представят ежегодно на ERAC кратка актуализация във връзка с напредъка и въздействието в съпоставка с пътната карта за ЕНП, а ERAC да докладва ежегодно на Съвета с цел редовно и изчерпателно информиране на Съвета за постигнатия напредък;

И накрая,

14. ОТБЕЛЯВА описа на Комисията на създадените от нея консултативни групи, както и съотнасянето на тези групи спрямо групите, свързани с ЕНП; в този контекст ПРИВЕТСТВА намерението на ERAC да обсъжда редовно координацията на свързаните с ЕНП групи със съществуващите и бъдещите експертни групи на Комисията с цел да се избегнат припокривания или празноти между групите; ПРИЗНАВА необходимостта от подходяща координация между националните представители в различните групи, свързани с ЕНП, с цел ефективност на консултативната структура;

15. СЧИТА, че определението за ролята и задачите на съпредседателите на ERAC, основани на равнопоставено партньорство, както беше предложено от ERAC¹⁴, е добра база за работа; ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, че начинът на действие на съпредседателството може да се променя и съответно следва да се коригира в светлината на опита;
16. НАСЪРЧАВА всички страни да допринасят активно за засиленото сътрудничество между групите; и ОЧАКВА началото на първия процес на преглед на всеки три години на консултативната структура на ЕНП не по-късно от първата половина на 2018 г.
-

¹⁴ ERAC 1212/15, приложение Д

Мандат на Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC)

1. Комитетът за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC, по-долу наричан „Комитетът“) е консултативният комитет по стратегическата политика за целия спектър въпроси от областта на научните изследвания и иновациите в рамките на управлението на европейското научноизследователско пространство (по-долу наричано ЕНП).
2. Основната мисия на Комитета е да предоставя своевременно на Съвета, Комисията и държавите членки стратегическите си виждания по текущото осъществяване на ЕНП в държавите членки и асоциираните държави и по други стратегически въпроси на политиката в областта на научните изследвания и иновациите. Комитетът действа по собствена инициатива или по искане на Съвета или Комисията.
3. Във връзка със задачата си Комитетът по-конкретно:
 - а. на ранен етап предоставя становища относно определянето и разработването на стратегическите приоритети за инициативи в областта на политиката по въпросите на научните изследвания и иновациите, които са от значение за развитието на ЕНП, включително рамковите програми на ЕС и други европейски, междуправителствени и национални инициативи;
 - б. предоставя становища по общите насоки за евентуални бъдещи политики и взаимодействието между съществуващите политики на международно, европейско и национално равнище, допринасящи за развитието на ЕНП;

- в. за постигане на целите, изложени в точка 3, букви а) и б), и с оглед на последователното и ефективно осъществяване на ЕНП и гарантирането на европейска добавена стойност, работи в сътрудничество и с подкрепата на други групи, свързани с ЕНП¹⁵, с цел да обхване всички приоритети на ЕНП;
 - г. в рамките на тази колективна рамка, следи за напредъка на ЕНП, като същевременно взема предвид принципите на субсидиарност и взаимно допълване, и обръща специално внимание на ефективността, достъпността, прозрачността и съгласуваността на неговите инструменти и инициативи, включително определените в рамковите програми на ЕС, като отчита по-специално критерия за европейска добавена стойност;
 - д. определя необходимостта от независими оценки на свързаните с ЕНП политики и използва резултатите от тези оценки при изготвянето на препоръки за постигането на по-голям и по-значим напредък на ЕНП;
 - е. заедно с другите свързани с ЕНП групи допринася, където е уместно, за утвърждаване на координацията на националните политики в областта на научните изследвания и иновациите, както и за осигуряване на взаимна съгласуваност на националните политики и политиката на ЕС;
 - ж. възприема проактивен подход към предвиждането на темите на политиките, които биха могли да дадат ефикасен принос към подготовката на политическите дебати в Съвета (Конкурентоспособност).
4. Наред с изпълнението на главната си задача Комитетът също така насърчава доброволната оценка на съчетанието от националните политики, партньорските проверки и срещите за обмен на опит по въпросите на изготвянето, прилагането и оценката на националните реформи в областта на научните изследвания и иновациите (включително приноса на инструменти като механизма за подкрепа на политиките по линия на „Хоризонт 2020“). За тази цел той може да сформира работни групи *ad hoc*, които да работят под ръководството на Комитета.

¹⁵ Както е определено в заключенията на Съвета от май 2015 г. „Понастоящем свързаните с ЕНП групи включват: Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите, Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI), Стратегическия форум за международно научно и технологично сътрудничество (SFIC), Групата на високо равнище за съвместно планиране (ГСП), Хелзинкската група по въпросите на равенството между половете в областта на научните изследвания и иновациите (HG), Ръководната група на ЕНП по човешки ресурси и мобилност (SGHRM) и Работната група по въпросите на трансфера на знания в рамките на Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (КТ – Бележка: да се актуализира в светлината на решението на ERAC от 7 юли). Форумът на цифровото ЕНП и групата на националните звена за контакт по въпросите на свободния достъп също допринасят за осъществяването на ЕНП. Европейският стратегически форум за научноизследователски инфраструктури има допълнителна стратегическа роля, надхвърляща свързаната с ЕНП и с пътната карта за ЕНП, която не е предмет на настоящите заключения.“

5. При целесъобразност Комитетът развива стратегическо взаимодействие и съгласуване с други области на политиката, свързани с целия спектър въпроси от областта на научните изследвания и иновациите.
6. С помощта на управителния си съвет Комитетът осигурява координацията на своята дейност и тази на другите групи, свързани с ЕНП, по-специално по отношение на последователността и графика на работните им програми и определянето на приоритети. Комитетът изготвя кратък годишен доклад за Съвета относно ефективността на този процес. Като цяло той също така прави необходимото — посредством управителния си съвет или по друг начин — другите групи, свързани с ЕНП, да са наясно с всяко развитие, имащо отношение към ЕНП в по-широк контекст.
7. При необходимост, но най-малко на всеки три години Комитетът оценява другите мандати на групите, свързани с ЕНП, в съответствие с одобрената процедура на Комитета във връзка с това; той прави препоръки до Съвета¹⁶ дали мандатите трябва да бъдат преразгледани или отменени, за да бъде отразен напредъка при прилагането или актуализирането на приоритетите на ЕНП.
8. Мандатът на Комисията също се оценява като част от този процес. Ако за даден преглед е наложително задълбочено разглеждане на нейния мандат, препоръките до Съвета следва да се основават на независими становища на база, определена от председателствата, които обхващат този период от прегледа.

Членове и наблюдатели

9. За да са гарантирани ефективността и въздействието на Комитета, неговият състав включва до двама представители на подходящо равнище от всяка държава членка, отговарящи за политиките в областта на научните изследвания и иновациите, и на Комисията (наричани по-нататък „членовете“).
10. Комитетът може да кани представители на асоциираните към рамковата програма на ЕС държави за участие в заседанията си като наблюдатели. Той може също така да кани други наблюдатели, включително членове на Европейския парламент, когато конкретни точки налагат това. В същото време да гласуват могат само държавите членки и някои части от заседанията могат да са открити само за държавите членки.

¹⁶ За преходния период, по време на който някои групи все още са под ръководството на Комисията, за текста е прието да съдържа препоръки към Комисията във връзка с тези групи.

11. Всички делегати на държавите членки и асоциираните държави са представени в Комитета в качеството си на официални представители на съответните си страни, а не като експерти в лично качество, и следва да гарантират подходяща координация с националните представители в други групи, свързани с ЕНП.

Организация

12. Комитетът заседава най-малко четири пъти в годината (и се стреми да заседава поне веднъж годишно на равнището на генералните дирекции). По принцип заседанията се провеждат в Брюксел, но могат да се провеждат и в страната, която изпълнява ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз.
13. Комитетът се председателства съвместно от Комисията и от представител на държавите членки на изборна длъжност. В Процедурния правилник са посочени подходящите договорености относно заместването в случай че един от двамата съпредседатели е възпрепятстван.
14. Членовете на Комитета избират с мнозинство съпредседателя измежду представителите на държавите членки за срок от три години, който може да бъде подновен еднократно.
15. Секретариатът на Комитета се осигурява от Генералния секретариат на Съвета. Основната роля на секретариата е да подпомага Комитета в работата му. По-конкретно, той подпомага съпредседателите в подготовката, провеждането и осъществяването на последващи дейности във връзка със заседанията, включително разпращането на предварителни дневни редове и на свързани документи и изготвянето на обобщаващи заключения от заседанията. Комисията подкрепя работата на този комитет в рамките на своята компетентност.
16. Комитетът има управителен съвет. Съпредседателите на Комитета действат в качеството на съпредседатели на управителния съвет. Управителният съвет се състои от съпредседателите на Комитета, председателите на другите групи, свързани с ЕНП, по един представител на държавата членка на настоящото и на бъдещото председателство на Съвета на Европейския съюз, както и от двама членове, избрани измежду представителите на държавите членки в Комитета с мнозинство от членовете му за срок от три години. Секретариатът на управителния съвет се осигурява от Генералния секретариат на Съвета. Управителният съвет се подпомага от службите на Комисията.

17. Управителният съвет изготвя проектите за работни програми и проектите за предварителни дневни редове за заседанията на Комитета в съответствие с Процедурния правилник на Комитета. В управителния съвет също така се постига съгласие кои точки от дневния ред да се председателстват от председателя на Комисията и кои други точки — от председателя, който е представител на държавите членки. По проектите за работни програми и проектите за предварителни дневни редове трябва да има съгласие между съпредседателите преди да бъдат представени на Комитета съответно за одобрение и приемане. Управителният съвет няма генерални правомощия да взема решения от името на Комитета по въпроси, които не са включени в този негов мандат, или по специфични точки, които Комитетът му е възложил.
18. Комитетът и другите групи, свързани с ЕНП, разработват свои собствени работни програми, които обхващат период от 18 месеца (въз основа на програмите на предстоящата тройка председателства), изготвят собствените си дневни редове, провеждат дейността си и постигат резултати съгласно мандатите си и пътната карта за ЕНП. Съответните аспекти на проектите за работни програми, включително графика за извършване на работата, планирането на заседанията и на комуникацията със Съвета, се обсъждат в управителния съвет на Комитета, като бележките на управителния съвет на Комитета се вземат под внимание. Председателите на групите, свързани с ЕНП, гарантират системното докладване на основното съдържание на тези обсъждания в съответните си групи. Преди работните програми да бъдат приети от всяка група, те се представят на Комитета, за да се гарантира цялостна съгласуваност сред групите, свързани с ЕНП, и да се избегнат пропуски или дублиране при обхващането на приоритетите. В този контекст Комитетът и другите групи, свързани с ЕНП, поемат цялата отговорност за съдържанието на становищата, които предоставят.

19. При условие че Съветът одобри резултатите на процеса на преглед, описан в точки 7 и 8 по-горе, Комитетът може да създаде нови групи, свързани с ЕНП, за новите стратегически приоритети, по които ще е необходима дългогодишна работа, под формата на постоянни работни групи на Комитета (за които Комитетът може самостоятелно да одобри мандата) или като състави на Комитета, след одобрението на Съвета. Броят на свързаните с ЕНП групи не надвишава броя на определените от Съвета приоритети в областта на ЕНП. За по-краткосрочните приоритети Комитетът може със собствени правомощия да създава работни групи *ad hoc*, чието съществуване във времето е ограничено приблизително до една година, за работа по специфични задачи измежду въпросите от обхвата на неговия мандат. Работните групи *ad hoc* не се нуждаят от участието на всички делегации. Комитетът също така може да избере един от своите членове за докладчик за ограничен срок и за специфични въпроси, за които е нужна връзка между Комитета и други групи в областта на научните изследвания и иновациите.
20. В обобщените заключения, становища и доклади на Комитета се отразяват, според случая, единодушното становище или подадените гласове на членовете на Комитета и се споменават мненията на малцинството. Гласуването с квалифицирано мнозинство се прилага за всички въпроси, свързани със създаването или разпускането на официални групи, свързани с ЕНП, или за становища на вниманието на Съвета по тези въпроси. Гласуването с обикновено мнозинство се използва за други въпроси.
21. Като постига съгласие с управителния съвет на Комитета, Комитетът изготвя Процедурен правилник, съгласуван с процедурните правилници на другите групи, свързани с ЕНП.
-